

RECENZIJU RUKOPISA “NEMATERIJALNA ŠTETA U PRAKSI”

U elektronskoj formi pregledao sam rukopis knjige “Nematerijalna šteta u praksi” iz pera autora: prof. dr Duška Medića, sudije Ustavnog suda Republike Srpske i Hase Tajića, publiciste iz Sarajeva.

Pregledani rukopis je impresivnog obima. Rukopis započinje izvodima iz sudskih odluka koje naređuju objavljivanje presude ili ispravke zbog duševnih bolova izazvanih povredom časti, ugleda i dostojanstva čovjeka. Ovaj dio sadrži uglavnom izvode iz presuda Vrhovnog suda Republike Srbije.

Slijede dijelovi rukopisa pod naslovom: “Opšta pitanja o nematerijalnoj šteti” koji se dalje dijeli na podnaslove: “Pravno priznati vidovi nematerijalne štete”, “Pravno nepriznati vidovi nematerijalne štete”, “Kumuliranje sankcije za nematerijalnu štetu i naknade indirektno štete” i “Postojeća i buduća šteta”, te dijelovi “Pojedini vidovi nematerijalne štete”, “Odlučivanje o visini naknade nematerijalne štete”, “Nematerijalna šteta i osigurana suma”, “Nematerijalna šteta u obliku rente”, “Uračunavanje drugih primanja u naknadu”, “Akotacija nematerijalne štete i naknada”, “Procesna pitanja”, “Subjektivna prava na novčanu naknadu štete u slučaju smrti ili teškog invaliditeta”, “Satisfakcija u posebnim slučajevima”, “Naknada buduće štete”, “Nasljedivanje i ustupanje potraživanja naknade nematerijalne štete”, “Podijeljena odgovornost i sniženje naknade”, “Zastarjelost potraživanja naknade nematerijalne štete” i “Kamate na naknadu nematerijalne štete”.

Sakupljeni izvodi iz sudskih odluka su probrani iz raznih izvora, sudskih arhiva i objavljenih zbirki sudske prakse, koje su autori pedantno označavali na kraju svakog izvoda.

Izvodi iz sudskih odluka su pretežno izabrani od sudske prakse ranijih republičkih vrhovnih sudova, ali i od vrhovnih sudova osamostaljenih država, bivših članica jugoslovenske federacije, kao i od prakse vrhovnih sudova bosansko-hercegovačkih entiteta. Pored ove sudske prakse, autori su se odlučili na prezentaciju sudske prakse nižih sudova, kada izabrane sudske odluke svojom argumentacijom služe kao obrazac dobrog sudjenja. Za današnje geopolitičke uslove ovakav izbor je neobično atraktivan, ali je opredjeljenje autora za svaku pohvalu i čini se potpuno opravdano. Tekuće, 2008. godine navršava se trideset godina od donošenja jugoslovenskog Zakona o obligacionim odnosima, prve moderne kodifikacije obligacionog prava na jugoslovenskom prostoru. Sve bivše republike jugoslovenske federacije, sada samostalne države, baštine ovo značajno kodifikatorsko djelo, koje je i danas, sa neznatnim izmjenama, dio njihovog pozitivno pravnog poretka. Zbog toga, sudska praksa, u bilo kojoj od njih, od značaja je za izučavanje u svakoj od njih!

Stoga, pregledani rukopis, pretočen u knjigu, ima ne samo značaj za savremeni pravni poredak u Bosni i Hercegovini, nego i međunarodni značaj, jer ga je moguće uspješno distribuirati na cjelokupnom ex-jugoslovenskom prostoru, od Triglava do Đevdlije!

Autori su uložili veliki napor, koji je poželjno upotpuniti što detaljnijim i preciznijim sadržajem, kao i pojmovnim registrom sudskih odluka i navođenjem literature, tj. izvora sudskih odluka.

Ovako pripremljen rukopis preporučujemo za štampanje i mislimo da će predstavljati pravi izdavački poduhvat dostojan knjižarskih nagrada, te da može biti od velike koristi kako za pravnike praktičare, tako i za polaznike pravnih studija i postdiplomskih kurseva i kurseva za pravosudne ispите. Ovaj priručnik moći će uspješno koristiti i pravni teoretičari za uvid u pravnu praksu bez koje pravo nema života. Svi korisnici ovog izvanrednog štiva moći će u ovoj voluminoznoj publikaciji pronaći bezbrojne primjere uspješnog pravnog stvaralaštva bivše jugoslovenske i sadašnje domaće i međunarodne sudske prakse iz veoma značajne oblasti obligacionog prava, koja svojom snagom argumenata može značajno uticati i na nova teorijska i praktična rješenja.

Uz već ranije izašle, isto značajne i obimne zbirke sudske prakse iz stvarnog i nasljednog prava, vrijedni autori, u zgusnutoj vremenskoj sekvenci, sve više i potpunije pokrivaju sudske prakse iz građanskog prava, što je, za naše pravno područje, značajan stručni i izdavački poduhvat.

Zbog svih navedenih kvaliteta rukopisa NEMATERIJALNA ŠTETA U PRAKSI, autora prof. dr Duška Medića i Hase Tajića, ovaj preporučujemo izdavaču za štampanje i predlažemo da se objavi u tekućoj, 2008. godini, kako bi obilježio tridesetogodišnjicu od donošenja Zakona o obligacionim odnosima.